

Dorpskerk Zuidhorn

Beleid Veilige Kerk

Vastgesteld Dorpskerk Zuidhorn, Kerkenraad vergadering 14 mei 2025

1. Inleiding

Het lijkt zo vanzelfsprekend: in de kerk voel je je veilig. Je behandelt elkaar met respect. Mensen met speciale taken en opdrachten maken geen gebruik van hun machtspositie ten koste van anderen. Zo zou het moeten zijn en zo is het ook vaak. Maar helaas gaat dat niet altijd en overal op. Ongewenst gedrag komt niet alleen op het werk of thuis voor, maar ook binnen de kerk.

De Protestantse Kerk in Nederland heeft zich de afgelopen jaren bezonnen hoe de kerk en de plaatselijke gemeenten een veilige kerk kunnen zijn. De boven vermelde gemeenten hebben samen de aansluiting gezocht bij het landelijk beleid en dat in het volgende uitgewerkt.

2. Wat is ongewenst gedrag?

Ongewenst gedrag is het handelen van een groep of individu, gericht tegen een persoon of groep, die deze behandeling als bedreigend, vernederend of intimiderend ervaart. Dit kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn. Diegene die ongewenst gedrag ervaart bepaalt de impact van ongewenst gedrag.

We onderkennen de volgende vormen van ongewenst gedrag:

Agressie en geweld: Denk aan (non)verbaal geweld zoals uitschelden, vernederen, lastig vallen, verdenkingen verspreiden en uitdagen. Al of niet digitaal.

Pesten: het systematisch vernederend, intimiderend of vijandig gedrag gericht op steeds dezelfde persoon die zich daartegen niet kan of wil verweren.

Seksuele intimidatie: Hieronder vallen alle vormen van seksueel getinte aandacht die ongewenst en eenzijdig wordt opgelegd.

Discriminatie: Er wordt onterecht verschil gemaakt in de behandeling van mensen op basis van geslacht, godsdienst, beperking, leeftijd, huidskleur of seksuele voorkeur.

3. Onze maatregelen

Het is goed om te weten wat we wel en niet van elkaar kunnen verwachten, hoe we situaties van grensoverschrijdend proberen te voorkomen en mocht een degelijke situatie zich toch voordoen, hoe te handelen. Daartoe zijn in onze kerk een aantal afspraken gemaakt en een aantal voorzieningen getroffen. Niet omdat er binnen onze gemeente, voor zover wij weten, concrete situaties spelen, maar omdat we niet overvallen willen worden op het moment dat we met grensoverschrijdend gedrag te maken krijgen.

- o We selecteren met aandacht vrijwilligers via gesprek(ken) en benoemen het beleid.
- o We hanteren een gedragscode en spreken elkaar aan als we vinden dat deze overschreden wordt.
- o We benoemen twee contactpersonen die laagdrempelig te benaderen zijn.
- o We vragen een Verklaringen omtrent gedrag (VOG) aan beroepskrachten*, kerkelijk werkers en ambtsdragers en vrijwilligers met bepaalde taken.

**Voor predikanten en kerkelijk werkers heeft de PKN in november 2011 al een beroepscode en gedragsregels vastgesteld.*

4. Gedragscode

Onderstaande gedragscode is van toepassing op alle gemeenteleden, vrijwilligers en beroepskrachten binnen onze gemeenten.

- o Een ieder is verantwoordelijk voor het creëren van een klimaat waarbinnen de gemeenteleden en gasten zich veilig en gerespecteerd voelen.
- o We bejegenen elkaar niet op een wijze die de onderlinge waardigheid aantast.
- o We raken elkaar niet op een zodanige wijze aan dat deze aanraking naar redelijke verwachting als onprettig wordt ervaren.
- o We onthouden ons van elke vorm van verbaal, psychisch, seksueel en fysiek geweld of verwensing in schrift via bijvoorbeeld sociale media.
- o Elke vorm van ongelijkwaardige behandeling op grond van geslacht, levensovertuiging, leeftijd, kleur, afkomst of geaardheid is onacceptabel.
- o Een ieder ziet er actief op toe dat deze gedragscode door iedereen wordt nageleefd.

Wanneer deze gedragscode niet direct voorziet bij het gemelde incident, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaald gedrag is het aan een ieder om in de geest van de gedragscode te handelen.

5. Vertrouwenspersonen

In een veilige gemeente bejegenen we elkaar met respect en mensen met speciale taken en opdrachten maken geen gebruik van hun machtspositie. Denk daarbij aan seksueel overschrijdend gedrag, financiële malversaties, intimidatie en dreiging. Gemeenteleden kunnen bij (het moderamen van) de kerkenraad of ambtsdrager terecht met vragen, vermoedens, en meldingen. Bij een vertrouwenspersoon kunnen gemeenteleden terecht waarmee ze niet naar een ambtsdrager willen gaan.

Taken van de vertrouwenspersoon

Vertrouwenspersonen zijn niet alleen beschikbaar bij benadering door gemeenteleden, maar kunnen iemand ook zelf proactief benaderen wanneer er een vermoeden is van grensoverschrijdend gedrag binnen de gemeente. Ook kunnen ze de kerkenraad advies geven over hun beleid veilige gemeente. Jaarlijks ontvangt de kerkenraad een jaarverslag van de vertrouwenspersonen.

De vertrouwenspersoon is er voor de melder of het slachtoffer en denkt met deze mee over mogelijke vervolgstappen, Een vertrouwenspersoon staat nooit tegelijkertijd twee partijen bij.

Profiel

Een vertrouwenspersoon is iemand die qua persoon, opleiding en werkervaring geschikt is om deze rol op zich te nemen, en in brede kring vertrouwen geniet. Het is iemand die op voldoende afstand staat van de leiding van de kerk, maar de kerk wel van binnenuit kent. Hij/zij heeft zich door middel van een training voor deze specifieke taak bekwaamd.

Aanstelling vertrouwenspersonen

We hebben twee vertrouwenspersonen: een man en een vrouw die beide voor een periode van vier jaar worden benoemd. Op de website van Dorpskerk staan de twee namen vermeld namelijk de heer Rik Kranenburg en mevrouw Bernadette Pelgrum.

De vertrouwenspersonen zijn aanspreekpunt voor allerlei soorten klachten, zorgt voor opvang, adviseert en ondersteunt bij vervolgstappen.

Professionele Vertrouwenspersoon

In voorkomende en delicate gevallen zal een professionele vertrouwenspersoon worden ingeschakeld.

6. Verklaring omtrent gedrag (VOG)*

Een VOG is een verklaring van het Ministerie van Justitie en Veiligheid waaruit blijkt dat iemands (justitiële) verleden geen bezwaar vormt bij het uitoefenen van een nieuwe taak of functie.

Een VOG wordt aangevraagd voor:

- o beroepskrachten
- o ambtsdragers
- o vrijwilligers die werken met minderjarigen en mensen in een kwetsbare positie.

7. Communicatie

Het beleidsplan is beschikbaar voor de gemeenteleden via de website .

Tevens wordt op de website van de gemeente vermeld wie de vertrouwenspersonen zijn, in welke gevallen en hoe ze te benaderen zijn en wat ze kunnen betekenen.

Eens per jaar komt 'Beleid Veilige gemeente' in aanwezigheid van de vertrouwenspersonen op een gemeenteavond aan de orde.